

Legemangel og migrasjon

Verden opplever omfattende mangel på leger og annet helsepersonell. Norge bør bidra til å styrke utdanningen av leger i lavinntektsland, både grunnutdanning, spesialisering og forskning. Gode partnerskapsordninger bør etableres for gjensidig kunnskapsutveksling mellom institusjoner.

Legeforeningen mener:

- Norske myndigheter må føre en politikk som bidrar til rettferdig global fordeling av helsepersonell.
- Rike land har forpliktelse til å planlegge og investere tilstrekkelig i utdanningskapasitet til å dekke eget behov for leger og legespesialister.
- Legeforeningene i land med legemangel må styrkes.

Bakgrunn

Verdens helseorganisasjon (WHO) anslår at det totalt er et underskudd på fire millioner helsearbeidere i 57 land. Mangelen på helsepersonell svekker grunnleggende og livreddende helsetiltak. Myndigheter, internasjonale givere og frivillige organisasjoner må sammen med lokale fagfolk bidra til å utvikle en rettferdig og velfungerende helsetjeneste.

WHO har utarbeidet etiske retningslinjer for rekruttering av helsepersonell. Samtidig kan rekruttering fra land som ikke har kritisk mangel på personell få en dominoeffekt ved at disse landene må fylle stillinger med leger fra lavinntektsland. Høyinntektsland har en forpliktelse til å investere nok ressurser til å utdanne leger og legespesialister til å dekke egne behov.

Årsakene til mangel på helsepersonell i lav- og mellominntektsland er mange og skyldes blant annet sosiale, politiske og økonomiske faktorer samt manglende investering i helsesektoren over lang tid, feilslåtte reformer og økonomiske tiltak i regi av globale bistands- og helseinitiativ. En rekke forhold fører til at leger flytter fra distrikt til byområder eller velger å reise ut av landet for å arbeide. Imidlertid mangler vi kunnskap om hva som får leger til å bli. Stabiliserende eller rekrutterende faktorer må belyses for å finne virksomme tiltak. De fleste leger ønsker å arbeide i sitt hjemland, nær familie og i egen kultur.

Lokal utdanning og spesialisering er et viktig tiltak for å oppnå stabilitet. Norge har gode forutsetninger for å bidra til utdanning, spesialisering og forskning. Slike partnerskap må ha langsiktig finansiering og være institusjonsbaserte. Legeforeningen mener at faglig dialog og kontakt med leger fra andre land er viktig for de norske fagmiljøene. Gjensidig kommunikasjon kreves for å kunne møte de globale helseutfordringene. Flere norske universiteter, høyskoler og helseforetak har prosjekter og samarbeid med institusjoner i

lavinntektsland. Disse bør samordnes bedre for å sikre høy kvalitet, forutsigbarhet og langsiktighet i samarbeidet.

Land med alvorlig mangel på leger mangler ofte aktive fag- og faglige foreninger som ivaretar legenes interesser. Ved å styrke disse foreningene kan legene oppnå bedre faglig dialog og kommunikasjon med lokale og nasjonale myndigheter, noe som i neste omgang kan bidra til bedre arbeidsforhold og levekår, faglig og personlig utvikling.

Medisinsk fagavdeling

